

Nagy baj az is, hogy a termelő üzemek nem tartják be minden esetben a technológiai fegyelmet. A nyár és fűztermelő kertek száma 26. Üzemterv 15 kertre készült. A többire vonatkozólag üzemtervi útmutató áll rendelkezésre. Ahol az üzemterv előírásait megtartják, mind az ültetési anyag minőségében, mind a kihozatalban ugrásszerű változás következett be. Jó példa erre többek között a bánkúti, derecskei, dánosi, ásványrári csemetekert.

Az egészségügyi ellenőrzés során különösebb probléma nem merült fel. A délvidek egyes csemetekertjeiben erős jégverés volt. A sebek azonban idejében beforrtak. A bánkúti törzsanyatelepen van még erősebb rovarfertőzés. A gondos permetezés folytán azonban egy év alatt lényeges javulás következett be.

A nyár és fűz szaporítóanyag termelés helyzete tehát megnyugtató. A termelés korszerűsítésére tett intézkedések helyesnek bizonyultak.

634.0.174.475.2:632.954.001.4

**VEGYSZERES GYOMIRTÁSI
KÍSÉRLETEK EGYÉVES
ELEGYES
FENYŐTELEPÍTÉSBN**

*Kovács
József*

Az Egyházaskozár-szászvári „Haladás” MTSZ üzemi meliorációs terve mintegy 1000 ha erodált lejtős területnek erdővel való betelepítését írja elő. E program mintegy évi 70 ha első kivitelű erdőszítéssel valósul meg. A telepítés, annak ápolása és a 300 ha-t meghaladó befejezetlen erdőszítés ápolása a mi üzemünkben gyakorlatilag teljesen gépesített. Padkás talajelőkészítés ősszel, tavasszal rotációs kapás talajművelés, gépi ültetés, vegyszeres gyomirtás traktoros permetezővel. A talajfertőtlenítőszer gépi kijuttatása és bedolgozása még nem teljesen megoldott.

Az erdőtelepítés eredményességét döntően meghatározó ápolási munkák végrehajtásának bizonytalansága az ágazatra jellemző munkaerőhiány miatt a telepítés eredményes műszaki átadását kockázatosná teszi. Az első évre előírt kétszeri kézi ápolási munkát vegyszeres gyomirtással kellett helyettesítenünk.

1972 tavaszán telepítettünk a fent leírt módon először nagy területen (44 ha) elegyes fenyőerdőt. A tavasz folyamán tanulmányoztuk azokat a helyeket, ahol már foglalkoztak erdőszítésben vegyszeres gyomirtással. A lomblevelű erdőknél egyértelmű pozitív eredményeket tapasztaltunk. Fenyőfélék vegyszeres gyomirtását illetően kevés próbálkozással találkoztunk, s megoszlottak a vélemények. Az az álláspont volt uralkodó, hogy első éves telepítésű fenyőknél eredményesen nem alkalmazható. Üzemi adottságunk diktálta kényszer hatására mégis pár ezer négyzetméteres területen különböző dózisban *Aktikon* és *Buvinol* gyomirtószerekkel állítottunk be kísérleteket.

A több parcella közül biztos eligazítást látszott adni az a kísérlet, amelyet 1972. május 8-án végeztünk. Itt 5 kg Buvinol-t 50 kg szemcsés szuperfoszfáthoz keverve 2000 m²-en szórtunk ki kézzel. A területen erdeifenyő, cser, kocsanyalantölgy, vértölgy, ezüsthárs két éves telepítés állt, közte mintegy 40⁰/₀-ban egy éves (1972. évi) pótlás. A rendkívül bőséges csapadékviszonyok kedvezően hatottak és már két hét múlva a gyomok teljes elszáradása következett be. A gyomirtó hatás 100⁰/₀-os volt, mind az egy-, mind a kétszikű gyomok elpusztultak. A lomblevelűek 2—4⁰/₀-án az új levelek 25—30⁰/₀-a megperzselődött. Egyöntetű megállapítás szerint ez nem okozott kárt a csemetékben, a tenyészidő során el is múlt.

Ebből azt láttuk igazoltnak, hogy a fenyőfélék nagyobb dózisban bírják az *Aktinit*-et és az *Etanol*-t, mint ahogy azt szakközlemények feltételezték. A kísérletet permetezéssel is megismételtük. Június 14—15-én 16 ha-on, s július 11—19-ig további 24 ha-on végeztünk első éves elegyes fenyőerdősítésben Buvinol-lal vegyszeres gyomirtást 12—20 kg/ha dózissal, 800 l/ha vízben ki-permetezve. Időközben a gyomok 100—120 cm magasságot is elérték. A terület ápoltsága megfelelő lett, semmiféle fitotoxikus hatás nem lépett fel. A műszaki átadások során 90—95⁰/₀ beállottságot állapítottak meg. Pótlásra gyakorlatilag nincs is szükség. Egy részen 4 ha-on *Aktikon*-nal dolgoztunk, 4—8 kg/ha adaggal. A csemeték itt nem károsodtak, de a gyomirtó hatás csak 40⁰/₀-ra tehető.

Tapasztalatainkat a következőkben foglalhatjuk össze:

1 A Buvinol megfelelő gyomirtó hatást fejt ki a csemeték károsítása nélkül. 25⁰/₀ Aktinit Pk. + 25⁰/₀ 2, 4, 5 TE (Triklor-fenoxi-etanol)-ból áll. Az Etanol-része látszik értékesebbnek. A 2, 4, 5 TE önmagában inaktív herbicid-prekuzor. A talaj mikroorganizmusai és részben növényi szövetek is triklor-fenoxi ecetsavvá oxidálják. Ez utóbbi fejt ki a herbicid hatást. Transzlokációja a levelekből csak kisebb mértékű. Aktiválásra csak a csírázó, illetve a korai fejlődési stádiumban levő növények képesek. Ez bizonyos szelektivitást ad a vegyületnek a növény fejlettségi állapota szerint.

A mikrobiológiai oxidáció lehetővé teszi kifejlett gyomok ellen gyökérherbicidként való alkalmazását is.

Tehát hangsúlyozzuk a kifejlett gyom és a kiültetett csemete közötti „biológiai” időkülönbséget. Egymáshoz viszonyítva a gyom biológiailag fiatalabb, a csemete meg idősebb.

2 A vegyszeres gyomirtást a gyomok 20—30 cm fejlettségében célszerű elvégezni.

3 Kellő időben végzett vegyszerezés esetén nem szükséges 16—20 kg/ha Buvinol. A mi kissé megkésett időpontunkban nagy tömegű, erős gyomok voltak már, amelyek elpusztítása több szert kívánt, és egy részét fel is fogta. A 8—12 kg/ha Buvinol látszik megfelelőnek a gyom flóra mennyiségétől és milyenségétől függően, s ez gazdaságos is. 100⁰/₀-os gyomirtó hatás kifejezetten nem kívánatos. Erdészeti szakembereink 60—70⁰/₀-os gyomirtó hatást tartanak optimálisnak.

4 Nagy hatékonyságú gyomirtás esetén fokozottabban kell számolni a talajlakó kártevők és a nagyvadak károsításával. Tehát a talajfertőtlenítést és a vadriasztást a megszokottnál biztonságosabban kell megoldani. A vegyze-

rezett telepítések lomblevelű csemetéin fokozottabb lisztharmat fertőzést tapasztaltunk.

5 Az ültetés után célszerű egyszer a rotációs kapa használata. E munka biztosítja a padka végleges formáját, földet szór az ültetőgép által nyitott és lazábban hagyott résre, és főleg: az akkorra kikelt vagy kelő gyomokat elpusztítva, a gyomok közel egyidőben való csírázását segíti, tehát a vegyszerezéskor nagyjából azonos fejlettségű gyomokat tudunk elpusztítani.

6 A padkázott lejtős területek permetezőgépét házilag alakítottuk ki. TL—45 kistraktorra görgős szivattyúból Te-jet szórófejből és SPC—6 vetőgép permetlé tartályából szereltünk össze függesztett permetezőgépet. A szórószerkezet a traktor fülkéjéből ív alakú pályán elmozdítható, így a szórás síkja mindig a terepviszonyoknak megfelelően állítható.

7 A Buvinol-nak granulátum formájában való kiszérése is indokolt lenne. Elsősorban korábban kézi padkázású területen, vagy tuskós erdőfelújításoknál lenne használható, kézi kiszórással.

8	Az eljárás gazdaságos:	
	kézi ápolási közvetlen költség	1483 Ft/ha,
	1972. évi vegyszeres gyomirtási közvetlen költség	1208 Ft/ha.
	Javasolt kisebb adag átlagával számított közvetlen költség	859 Ft/ha,
	Megtakarítás 1972. évben	275 Ft/ha,
	Megtakarítható kisebb dózis esetén	524 Ft/ha.

Tehát a vegyszeres gyomirtás megtakarítást is jelent, nem beszélve arról, hogy más módon a munka nem is volna elvégezhető.

9 A Buvinol 66 828/1969. sz. engedélyezési okirata a fenyvesek vegyszeres gyomirtását nem tartalmazza. Üzemi felhasználásához a MÉM Növényvédelmi Főosztály engedélyére van szükség.

Tapasztalataink közzétételével is szeretnénk elősegíteni ezen országosan is sok gondot okozó feladat mielőbbi megnyugtató megoldását.

634.0(439):377.8

ERDŐGAZDASÁGI SZAKMUNKÁSAINKRÓL ÉS A SZAKMUNKÁSKÉPZÉSRŐL

*Ringhoffer
Endre*

Mindennapi életünkben érthetően sok szó esik a szakmunkásokról és képzésükről. Nem véletlenül. Számuk, képzettségi színvonaluk döntően hozzájárul a fagazdasági célkitűzések teljesítéséhez. A jövedelmező termelés feltétele a korszerű termelési eszközök és termelési módok mellett a jól képzett szakmunkások biztosítása.